

Konkurrensklausuler – Används de för frekvent?

December 2021

AKAVIA

Sammanfattning

Slutsatser

- › Ungefär var femte person i undersökningen har en konkurrensklausul i sitt anställningsavtal.
- › I vissa branscher, tex it-och revisionsbranschen samt inom advokat- och juristbyråer är det vanligare.
- › Det finns tecken på att konkurrensklausuler används slentrianmässigt då även unga personer utan strategiskt ansvar eller insyn har dessa i sina anställningsavtal.
- › Det finns även tecken på att konkurrensförbud används för att behålla företagets kunder.
- › 23 % av medlemmarna inom jurist- och advokatbyråbranschen har konkurrensklausuler i sina avtal trots att det strider mot god advokatsed

Sammanfattning

Slutsatser

- › 40% skulle överväga att inte ta ett jobb med en konkurrensklausul. Personer i branscher där klausulerna är vanligare är mest kritiska (IT 48%, Revision 51%).
- › Samtidigt är stödet högt för användandet av konkurrensklausuler när det är motiverat. I branscher där klausulerna är vanligare är medlemmarna mer kritiska till användandet.
- › Det tycks råda en felaktig uppfattning om att kundkontakter är ett skäl till att använda konkurrensförbud (48%). Sannolikt för att konkurrensklausulers felaktiga användning har blivit en kutym.

Sammanfattning

Slutsatser

- › Konkurrensklausuler har mycket sällan varit uppe till diskussion i samband med att anställningen ingicks.
- › Den vanligaste bindningstiden i en konkurrensklausul är ett halvår eller kortare. Men 13% har längre karenstid än ett år.
- › Hälften av de tillfrågade saknar rätt till ersättning under bindningstiden trots att den typen av klausuler anses oskäligen i rättspraxis.
- › Personer med lång bindningstid har i mindre utsträckning rätt till ersättning.

Akavia tycker

Slutsatser

- › Det är viktigt att värna om den fria konkurrensen och möjliggöra för individer att kunna utnyttja sina kunskaper på hela arbetsmarknaden.
- › En god rörlighet på arbetsmarknaden är viktig för både arbetsgivare och arbetstagare. Branscher som lider av kompetensbrist har inte råd att sätta många människor på bänken.
- › Konkurrensklausuler ska därför användas restriktivt och endast i syfte att skydda viktiga företagshemligheter.
- › Utvecklingen att konkurrensklausuler används slentrianmässigt måste stävjas. En bedömning ska ske i varje enskilt fall av om det är motiverat.

Akavia tycker

Slutsatser

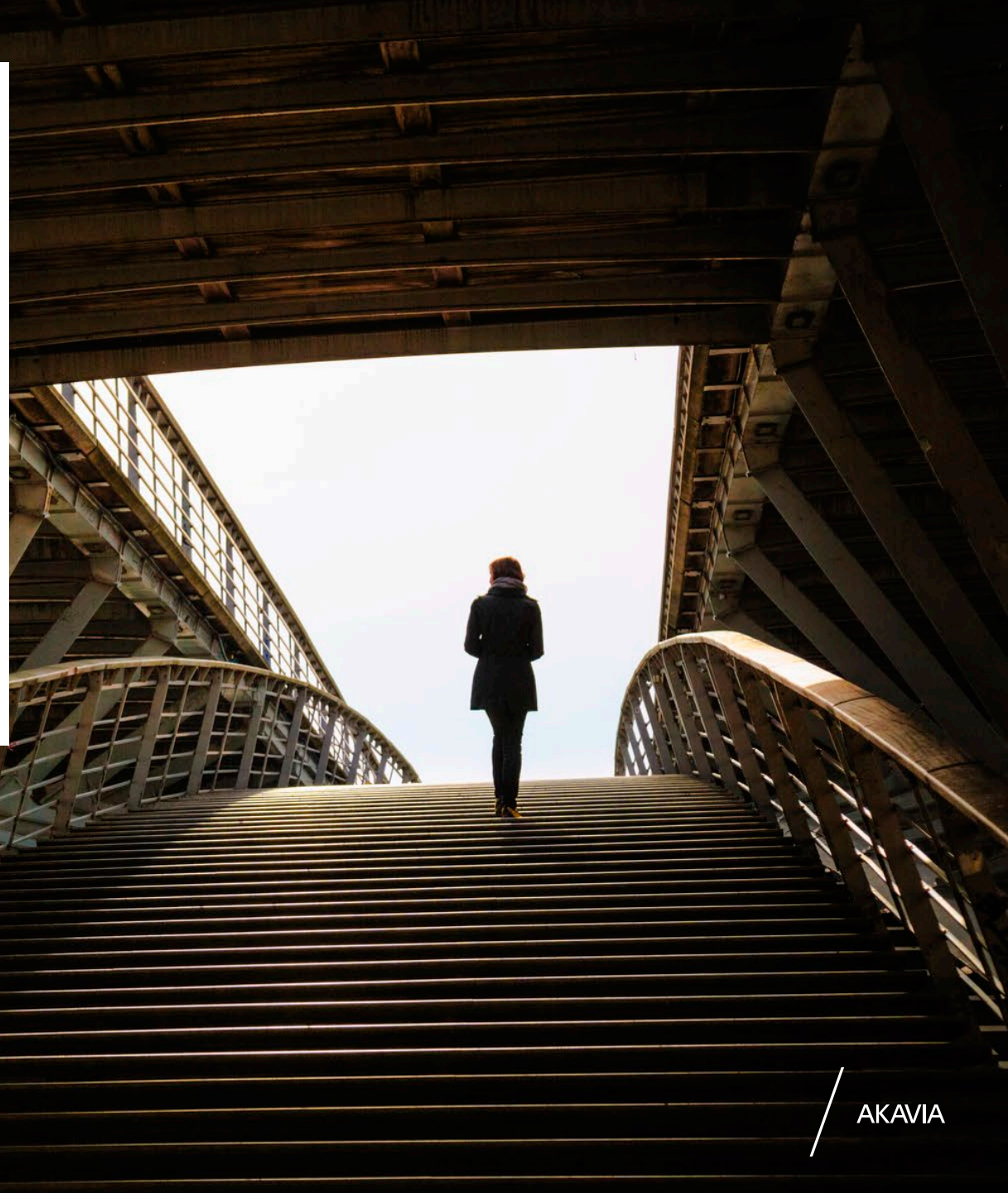
- › Ersättning ska alltid utgå om konkurrensklausulen begränsar möjligheten att bedriva yrkesverksamhet.
- › Konkurrensförbud ska inte användas för att skydda arbetsgivaren mot värvning av kunder eller medarbetare.
- › Konkurrensklausuler ska inte användas för nyexaminerade eller under provanställning.
- › Karenstiden bör inte överstiga 9 månader.
- › Avtalsviten vid brott mot konkurrensklausulen ska inte överstiga 6 månadslöner.

Om undersökningen

Metod

- › Undersökningen är genomförd i Akavias panel under november och december 2021.
- › 3809 personer svarade på undersökningen vilket utgör drygt 40 procent av panelen.
- › Panelen bygger på frivilligt deltagande och utgör en andel av Akavias medlemmar.

Statistik

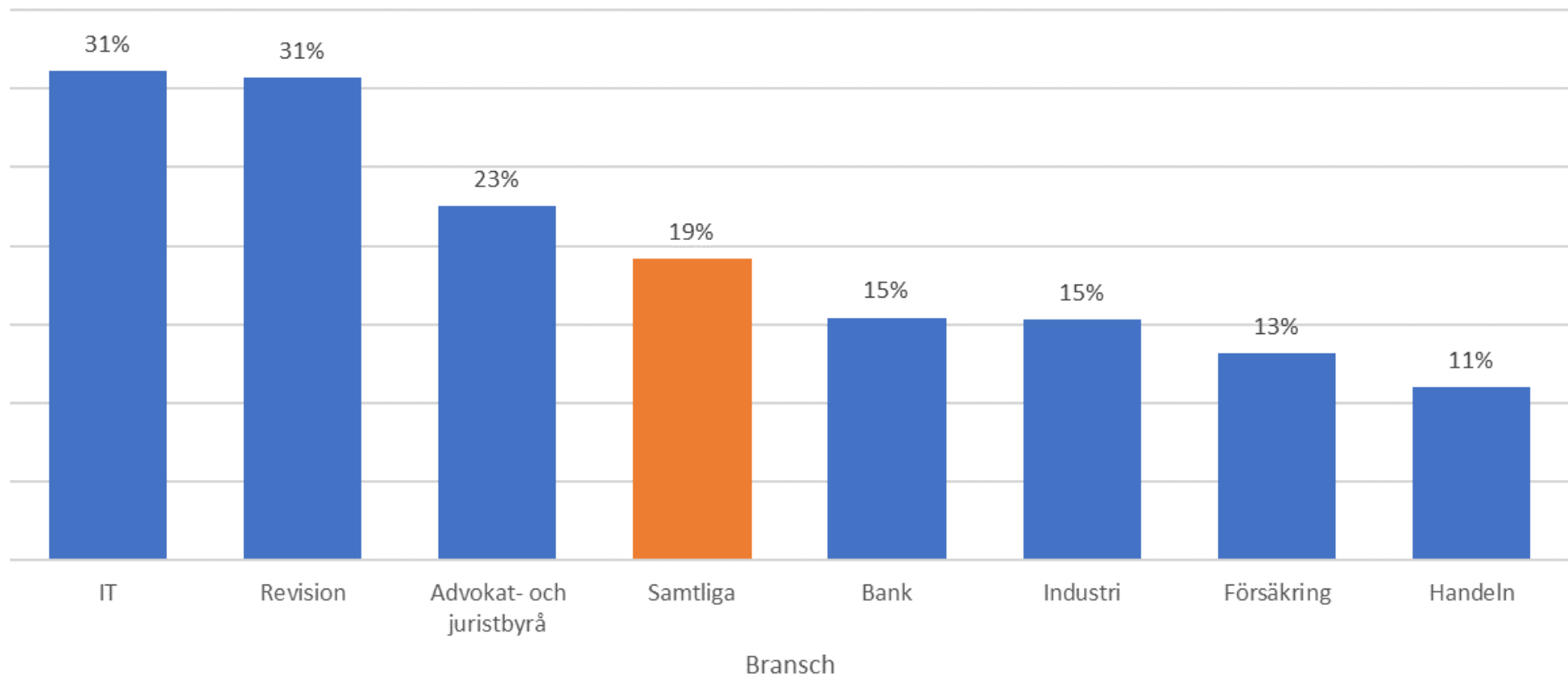
Konkurrensklausuler – används de för frekvent?

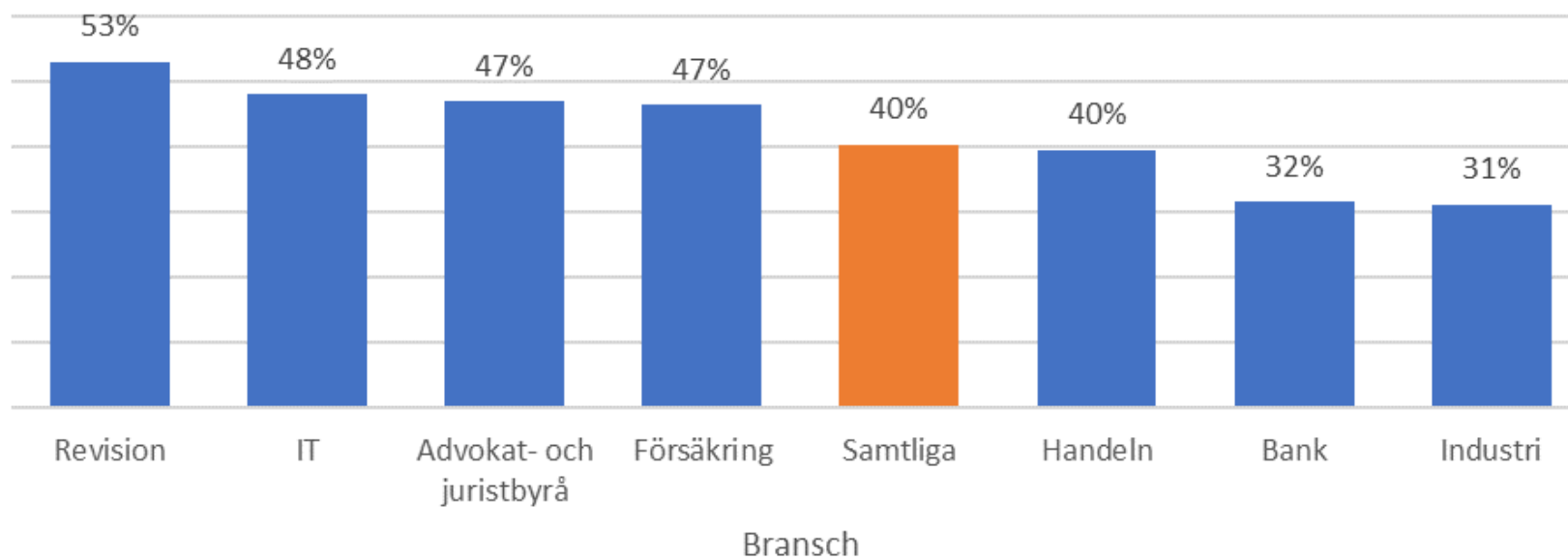
Samtliga

Andel som har en konkurrensklausul i sitt nuvarande anställningsavtal

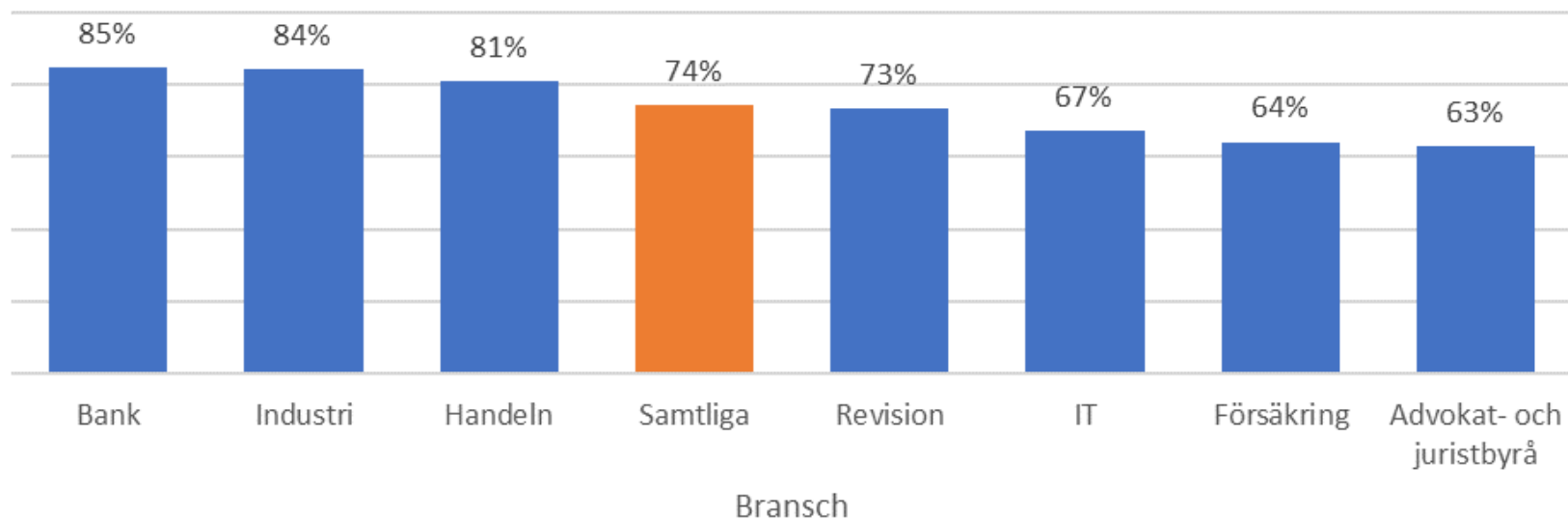
Samtliga:

Andel som skulle överväga att inte ta ett jobb om det finns en konkurrensklausul

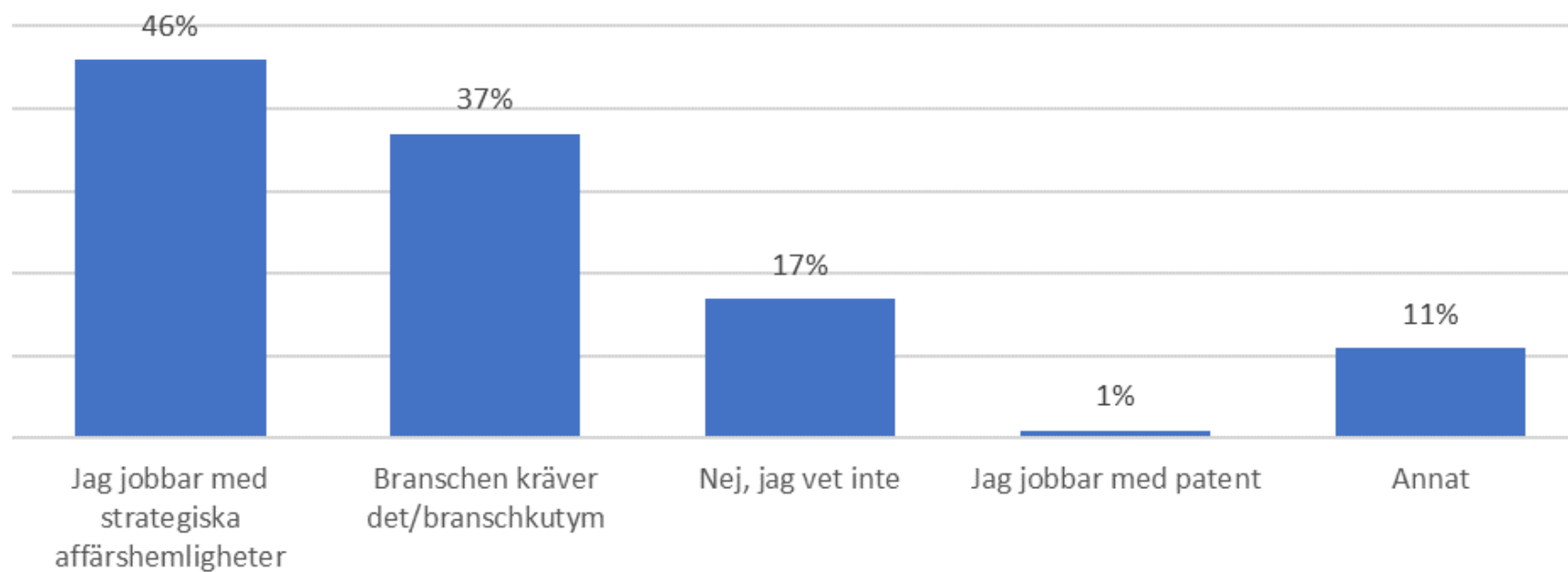
Samtliga:

Andel som anser det är ganska bra eller mycket bra att företaget där de jobbar använder sig av konkurrensklausuler för att skydda känslig företagsinformation

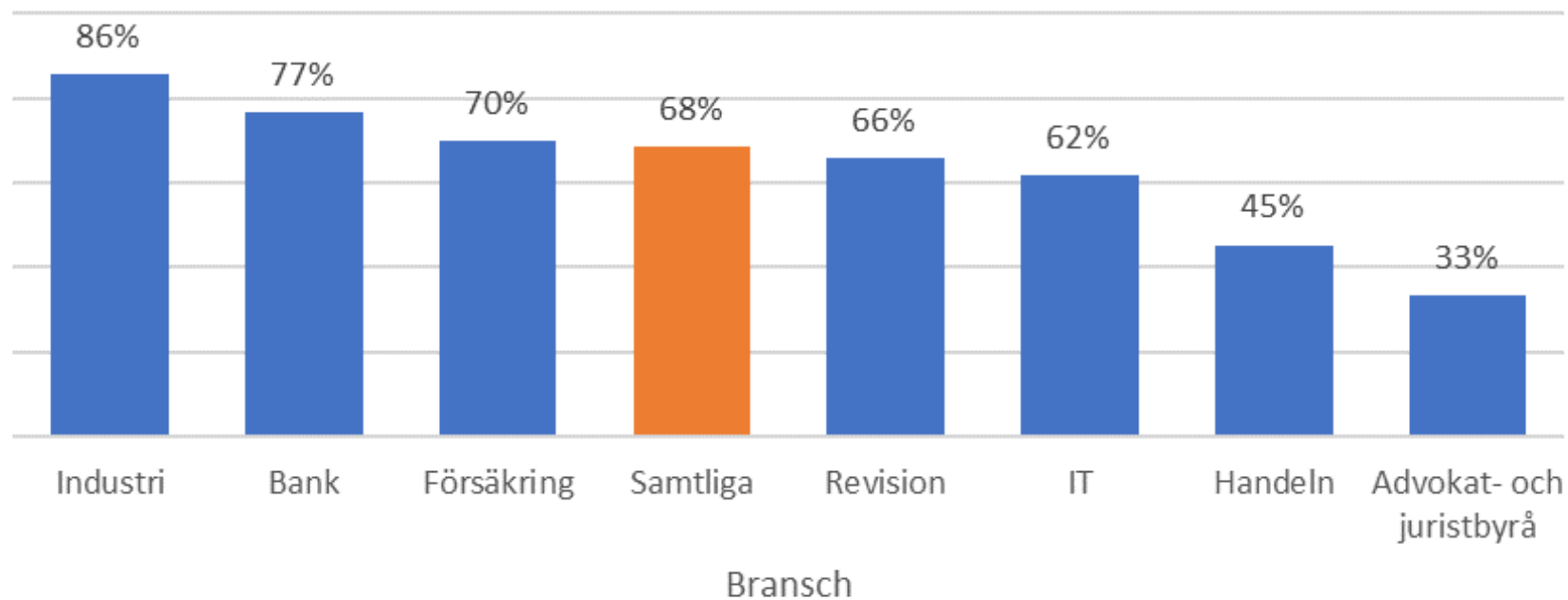
Enbart de som har en konkurrensklausul:

Känner du till varför du har en konkurrensklausul i ditt anställningskontrakt?

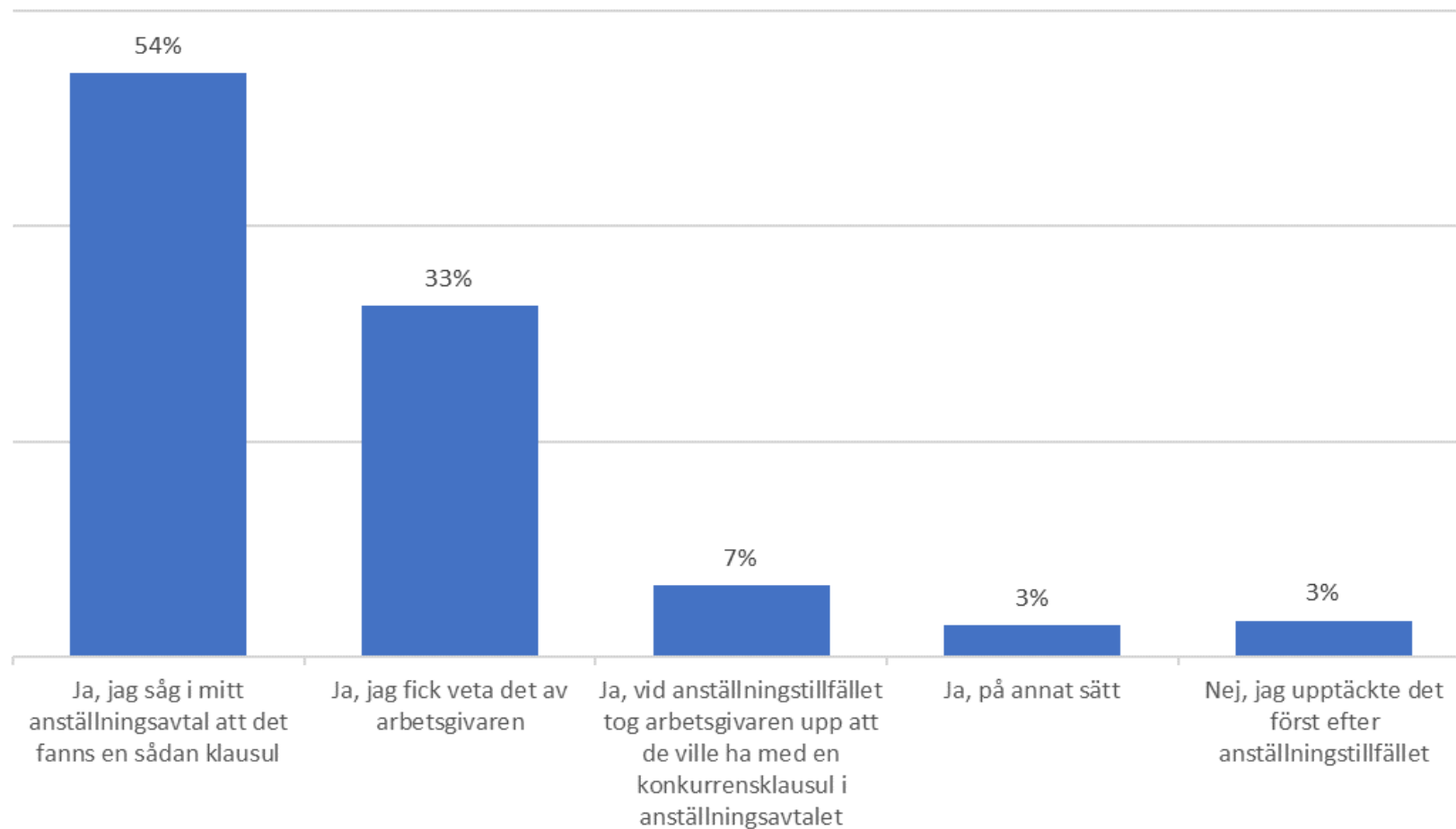
Enbart de som har en konkurrensklausul:

Andel som anser att det är relevant att de har en konkurrensklausul i sitt anställningsavtal

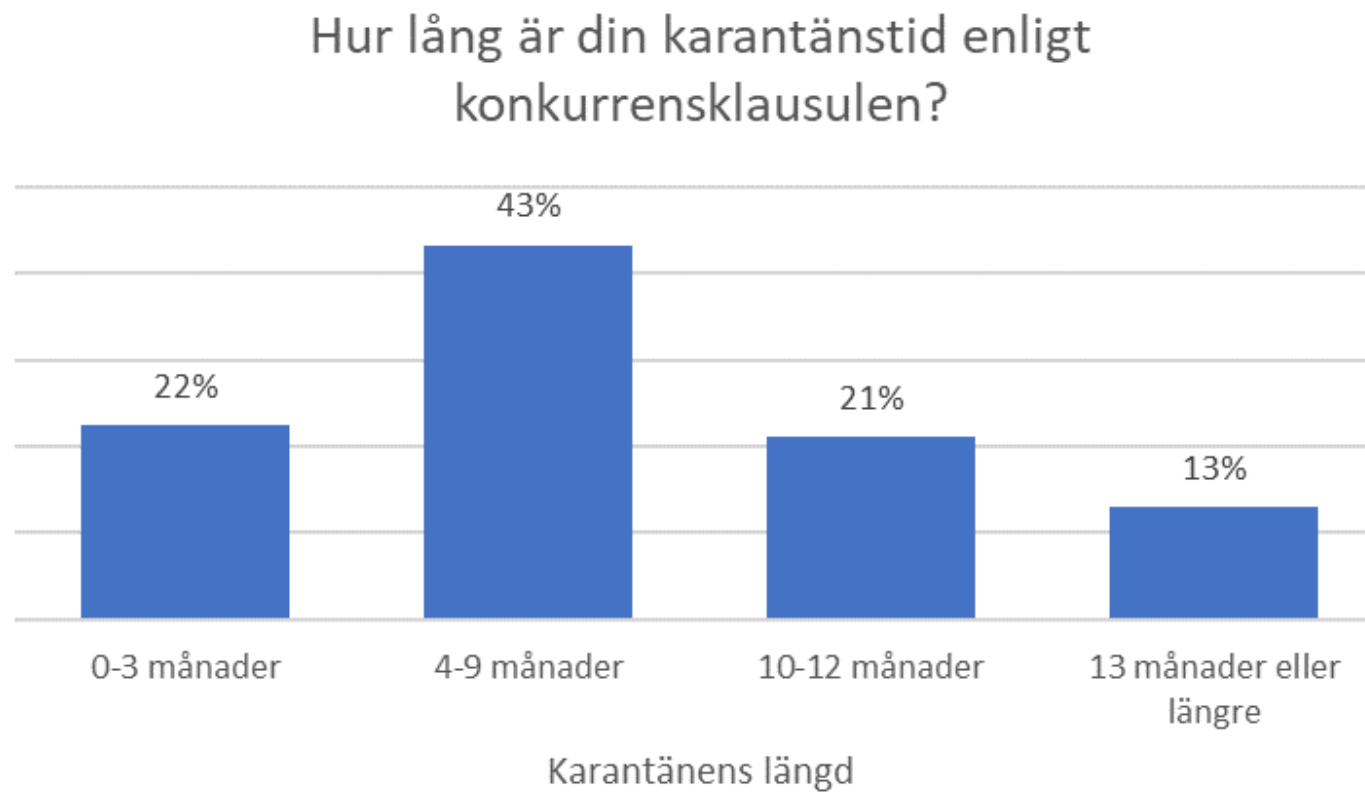

Enbart de som har en konkurrensklausul:

Vid anställningstillfället, fick du veta att du har en konkurrensklausul?

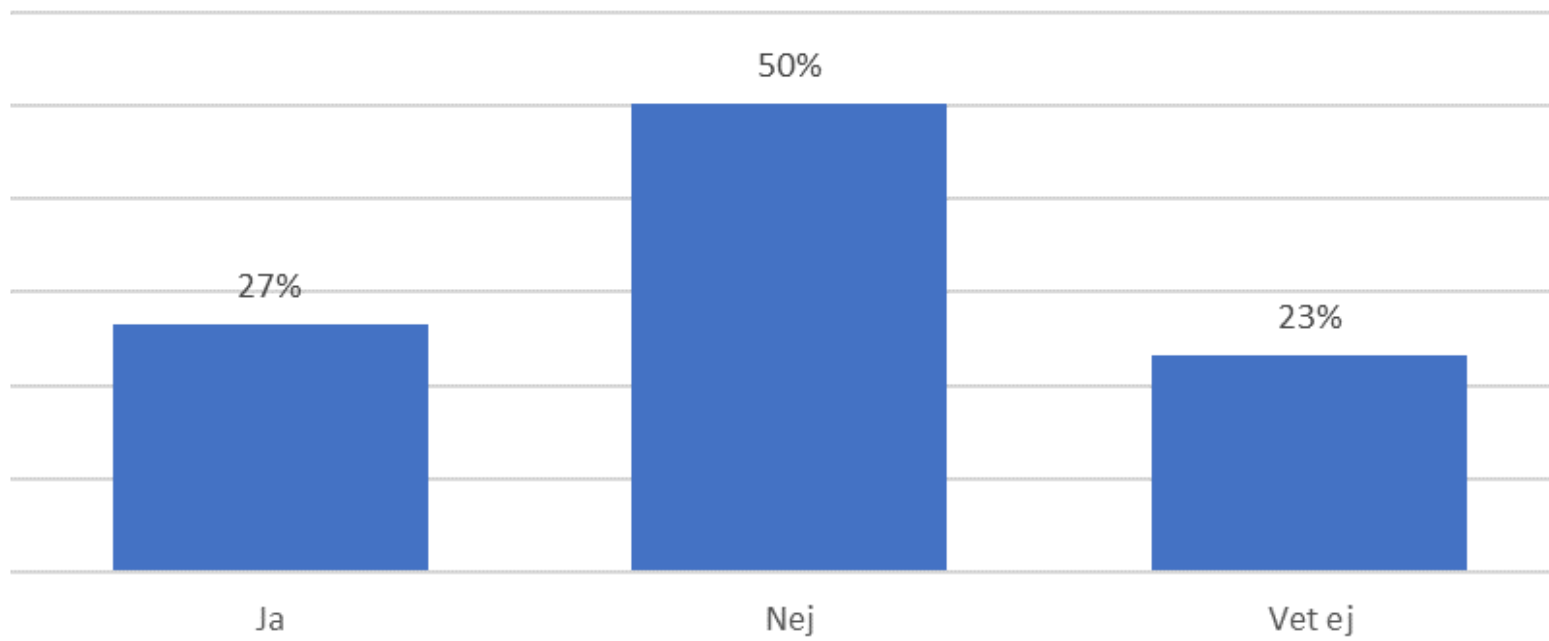

Enbart de som har en konkurrensklausul:

Enbart de som har en konkurrensklausul:

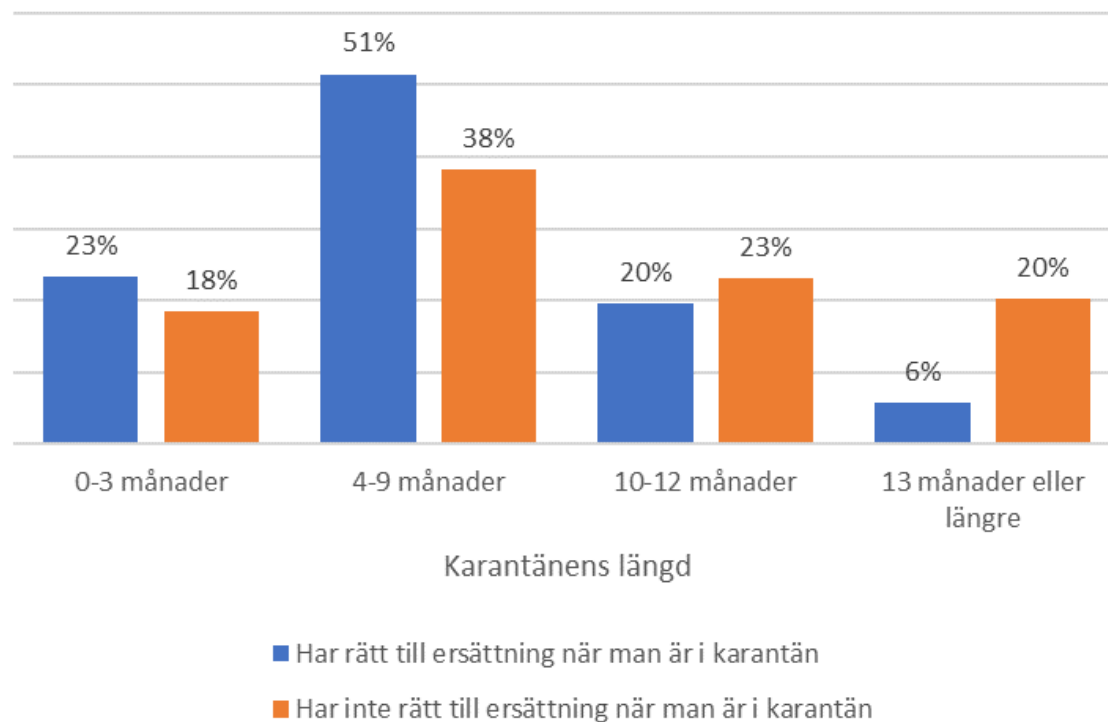
Ger din konkurrensklausul dig rätt att få ersättning av arbetsgivaren medan du är i karantän?

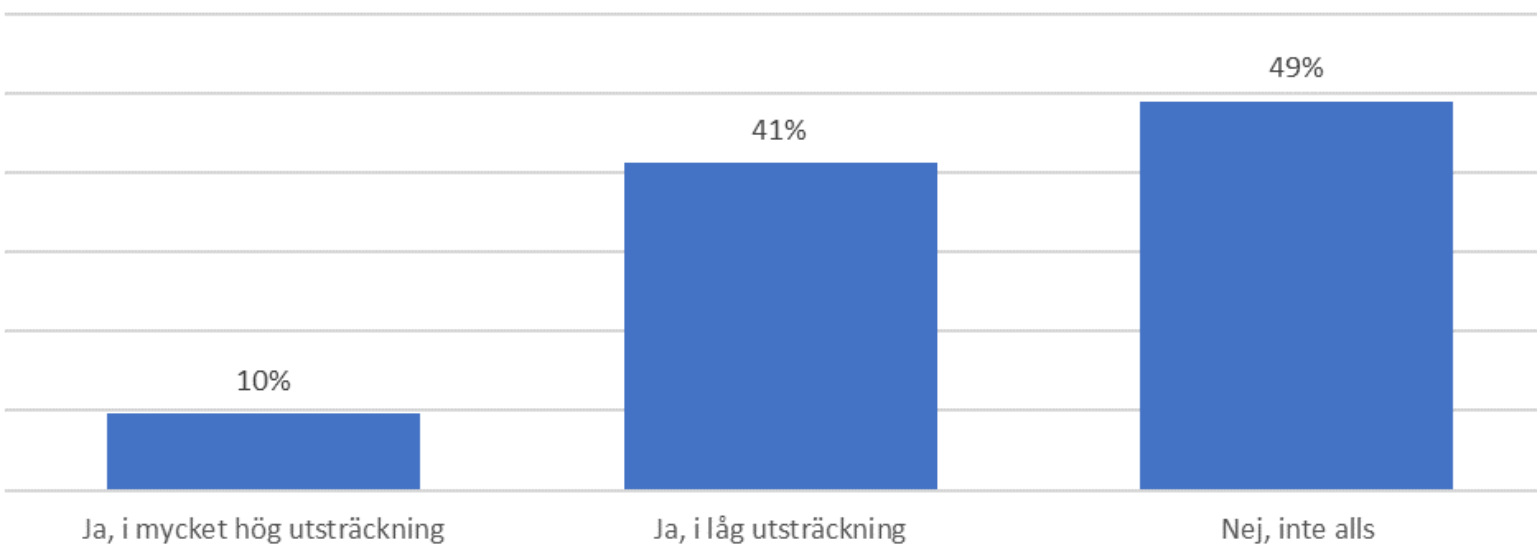
Enbart de som har en konkurrensklausul:

Rätt till ersättning och karantänens längd

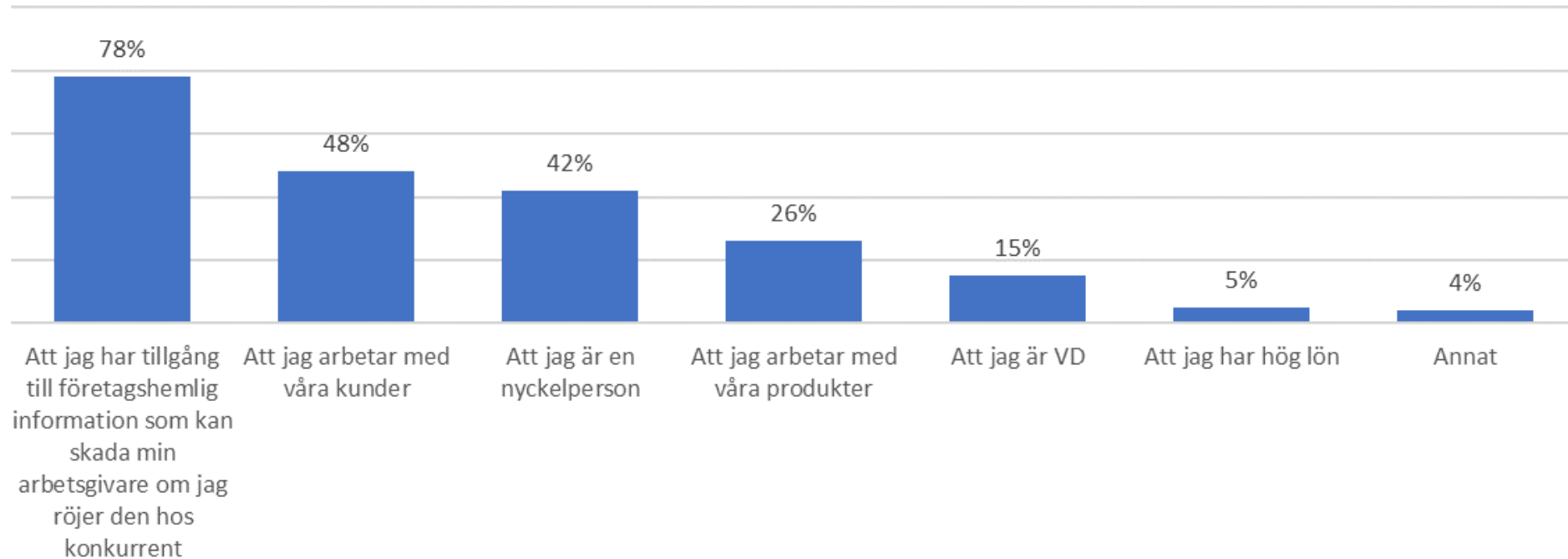
Enbart de som har en konkurrensklausul:

Anser du att konkurrensklausulen i ditt anställningskontrakt begränsar dina framtida karriär/jobbs möjligheter?

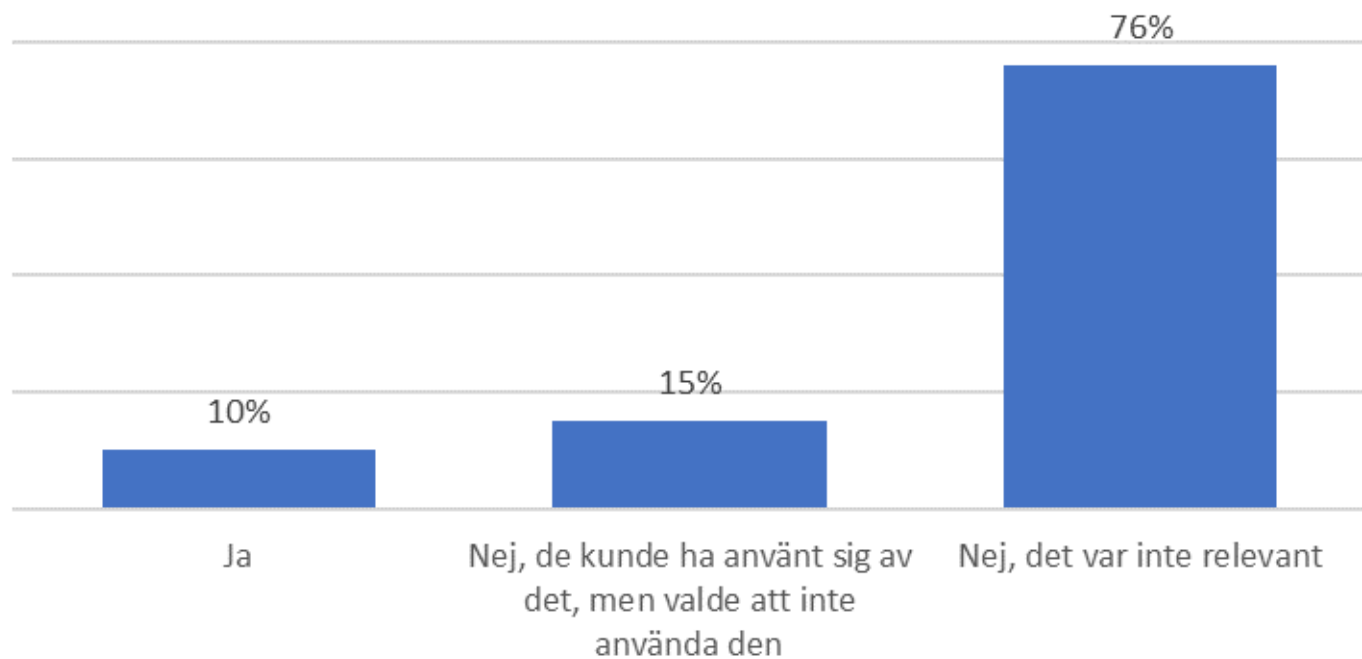
Enbart de som har en konkurrensklausul och tycker att det är relevant:

Vilken/vilka faktorer motiverar enligt din uppfattning att man har en konkurrensklausul?

Enbart de som har haft en konkurrensklausul i tidigare anställning:

Har någon av dina tidigare arbetsgivare använt en konkurrensklausul när du sagt upp dig?

Bakgrund

Konkurrensklausuler – används de för frekvent?

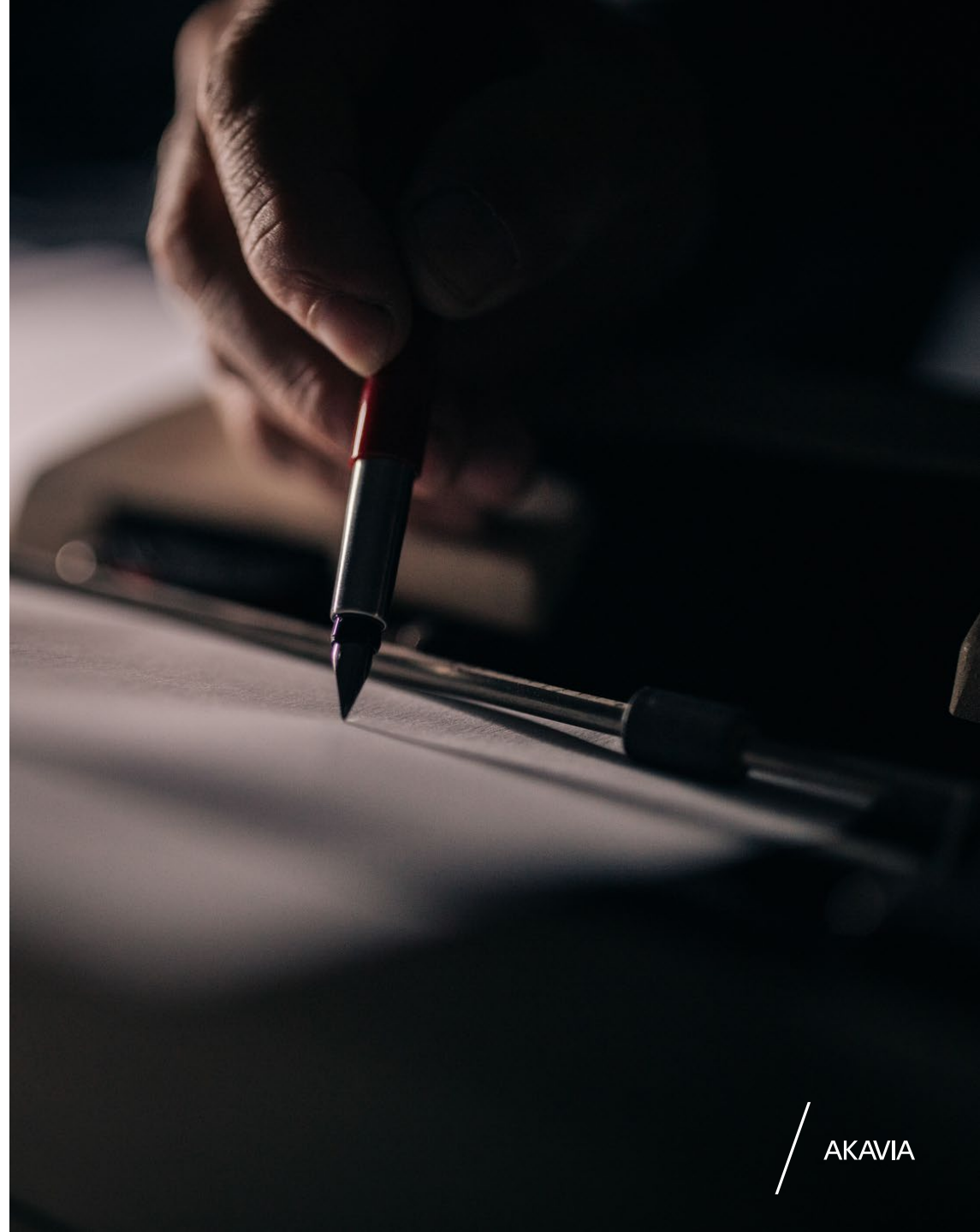
Konkurrensklausuler

Bakgrund

En konkurrensklausul kan bestå i ett förbud för en tidigare anställd att ta anställning hos eller på annat sätt verka för en konkurrerande verksamhet (konkurrensförbud).

En konkurrensklausul kan bestå i ett förbud för en tidigare anställd att aktivt bearbeta arbetsgivarens kunder (kundskyddsklausul) eller att försöka värva före detta kollegor till en ny verksamhet (värvningsförbud).

Det förekommer även konkurrensklausuler, främst i revisionsbranschen, som inte förbjuder den anställda att konkurrera men som ger den tidigare arbetsgivaren rätt till en viss andel av fakturerad tid om så sker (revisorsklausuler).

Konkurrensklausuler

Bakgrund

En konkurrensklausul får inte sträcka sig längre än vad som är skäligt. En oskälig konkurrensklausul kan ogiltigförklaras eller jämkas i domstol.

Konkurrensbegränsningar som inte ger arbetstagaren någon kompensation är normalt sett inte skäliga.

På privat sektor finns ett kollektivavtal som reglerar användandet av konkurrensförbud i anställningsavtal. Avtalet är normerande på hela arbetsmarknaden.

Utgångspunkten både i kollektivavtal och i rättspraxis är att konkurrensklausuler ska användas restriktivt.

Advokatsamfundet anser att det är oförenligt med god advokatsed att använda konkurrensklausuler i advokaters och biträdande juristers anställningsavtal.

Frågor?

Kontakta oss

Patrik Nilsson, samhällspolitisk chef

070-665 29 05

patrik.nilsson@akavia.se

Twitter [@hpvnilsson](https://twitter.com/hpvnilsson)

Caroline Cederquist, pressansvarig

070-665 29 01

caroline.cederquist@akavia.se

Twitter [@CarolineCeder](https://twitter.com/CarolineCeder)

Tack!

info@akavia.se
akavia.se

AKAVIA